

STANOVISKO VLÁDY

k návrhu poslanců Markéty Pekarové Adamové, Věry Kovářové, Víta Kaňkovského a dalších na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 162)

Vláda na své schůzi dne 30. května 2018 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na veřejné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů, a zaujala k tomuto návrhu zákona **neutrální stanovisko**, a to zejména z následujících důvodů:

1. Vláda si je vědoma, že předložený návrh zákona reaguje na velmi nízkou míru využívání zkrácených úvazků v České republice, neboť v roce 2016 čerpalo zkrácený úvazek celkem jen 5,7 % zaměstnaných osob z celkového počtu zaměstnaných ve věku 20 až 64 let, přičemž vláda obecně podporuje rozšiřování možností využívání zkrácených úvazků. Vláda konstatuje, že v tomto smyslu je cíl předloženého návrhu zákona v souladu s vládní strategií pro rovnost žen a mužů v ČR na léta 2014 – 2020 i s její koncepcí rodinné politiky.
2. Vláda nicméně upozorňuje, že předložený návrh zákona by měl negativní dopad na příjmy systému veřejného zdravotního pojištění. Podle odhadů vlády a zdravotních pojišťoven by šlo o přímé náklady ve výši téměř 1 mld. Kč. Jako nedostatek návrhu zákona vláda též shledává jím zaváděnou faktickou nerovnost mezi jednotlivými plátcí pojistného na veřejné zdravotní pojištění, neboť se návrhem zákona zrušuje minimální vyměřovací základ zaměstnanců, avšak ponechává v platnosti minimální vyměřovací základ jak osob samostatně výdělečně činných, tak i osob bez zdanitelných příjmů (tedy osob, které nemají příjmy ze zaměstnání ani z podnikání a ani za ně není plátcem pojistného stát).
3. Vláda se domnívá, že pokud pojištěnec volí mezi zkráceným úvazkem a dohodou o provedení práce, pak rozhodně nelze říci, že dohoda o provedení práce je pro pojištěnce výhodnější, i když z ní žádné pojistné neplatí. Je nutno si uvědomit, že v případě, kdy příjem z dohody o provedení práce nepřesahuje 10 000 Kč měsíčně, pojištěnec, pokud není osobou, za kterou hradí pojistné stát, si musí platit pojistné jako osoba bez zdanitelných příjmů z minimální mzdy, a to v plné výši a sám (bez účasti

zaměstnavatele, jako je tomu v případě pracovního poměru byť na zkrácený úvazek). Platbě pojistného na veřejné zdravotní pojištění se tedy osoba činná na základě dohody o provedení práce, jejíž výše nepřesahuje 10 000 Kč měsíčně, nevyhne.

4. V důvodové zprávě k předloženému návrhu zákona se dále uvádí, že znevýhodnění jsou zaměstnanci, jejichž pracovní kapacita je nějakým způsobem objektivně limitována tělesným, smyslovým nebo mentálním handicapem, péčí o nezletilé děti, stářím apod. Osoby, jež předkladatelé v důvodové zprávě uvádějí, přitom podle názoru vlády nejsou nijak znevýhodněny, naopak právě tyto osoby – na rozdíl od osob, u nichž tyto objektivní skutečnosti nejsou – nemusí odvádět doplatek do minimálního vyměřovacího základu. Většina uvedených osob totiž podle stávajícího znění zákona patří do skupiny zaměstnanců, pro které neplatí minimální vyměřovací základ, ať již jde o tzv. státní pojištěnce nebo o další osoby uvedené v § 3 odst. 8 uvedeného zákona. Pokud mají předkladatelé za to, že existují další skupiny osob, na něž by se ustanovení o minimálním vyměřovacím základu nemělo vztahovat, je to podle názoru vlády možno řešit i rozšířením jejich okruhu, nikoliv nutně změnou spočívající ve zrušení minimálního vyměřovacího základu u zaměstnanců.